శరచ్చంద్రికలు

శ్రీబాబూజీ సత్సంగాలలోని
కొన్ని భాగాలు

నిష్ఠ - సబూరి

రాధాబాయి దేశ్‌ముఖ్ యను ఒక ముసలమ్మ వుండెను. ఆమె ఖాశాబా దేశ్‌ముఖ్‌గారి తల్లి. బాబా ప్రఖ్యాతి విని ఆమె సంగమనేరు గ్రామప్రజలతో కలసి శిరిడీకి వచ్చెను. బాబాను దర్శించి మిక్కిలి తృప్తి చెందెను. ఆమె బాబాను గాఢంగా ప్రేమించెను. బాబాను తన గురువుగా చేసికొని యేదైన ఉపదేశమును పొందవలెనని మనోనిశ్చయము చేసికొనెను. ఆమెకింకేమియు తెలియకుండెను. బాబా ఆమె సంకల్పమును ఆమోదించక తనకు మంత్రోపదేశము చేయనిచో ఉపవాసముండి చచ్చెదనని మనోనిశ్చయము చేసుకొనెను. ఆమె తన బసలోనే వుండి భోజనము, నీరు మానివేసెను. అట్లు మూడురోజులు గడిచెను. ఆమె పట్టుదలకు నేను (శ్యామా) భయపడి ఆమె పక్షమున బాబాతో ఇట్లంటిని. “దేవా! మీరేమి ప్రారంభించితిరి? నీవనేకమందిని ఇచ్చటకు ఈడ్చెదవు. ఆ ముదుసలిని నీవెరిగియే ఉందువు. ఆమె మిక్కిలి పట్టుదల గలది. ఆమె నీపై ఆధారపడి వున్నది. ఆమె చచ్చువరకు ఉపవసించ నిశ్చయించుకొని వున్నది. నీవు ఆమెననుగ్రహించి ఉపదేశమిచ్చునంతవరకు ఆమె తన నిరాహారదీక్షను మానదు. ఆమెకేమైన హాని జరిగినచో ప్రజలు నిన్నే నిందించెదరు. నీవు తగిన ఆదేశమివ్వకపోవుటచే ఆమె చచ్చినదని లోకులనెదరు. కాబట్టి ఆమెను కరుణింపుము, ఆశీర్వదించుము, ఆమెకు తగిన దారిచూపుము!” ఆమె మనోనిశ్చయమును చూచి, బాబా ఆమెను పిలిపించి, ఈ క్రింది విధముగా బోధించెను:

“ఓ తల్లీ! అనవసరమైన యాతనకేల పాల్పడి చావును కోరుచున్నావు? నీవు నిజముగా నా తల్లివి; నేను నీ బిడ్డను. నాయందు కనికరించి నేను చెప్పునది పూర్తిగా వినుము! నీకు నా వృత్తాంతమును చెప్పెదను. నీవు దానిని బాగా వినినచో నీకది మేలు చేయును. నాకొక గురువుండెను. వారు గొప్ప యోగీశ్వరులు; మిక్కిలి దయార్ద్ర హృదయులు. వారికి చాలాకాలము శుశ్రూష చేసితిని. కాని నా చెవిలో వారే మంత్రము నూదలేదు. నాకు వారిని వదలిపోవ తలంపే లేకుండెను. నేను వారితోనే యుండుటకు, వారి సేవ చేయుటకు, వారి వద్ద కొన్ని ఉపదేశములను గ్రహించుటకు నిశ్చయించుకొంటిని. కాని వారి మార్గము వారిది. వారు నా తలగొరిగించిరి; నా నుండి రెండు పైసలు దక్షిణయడిగిరి. నేను దానిని వెంటనే వారికి సమర్పించితిని. ‘మీ గురువుగారు పూర్ణకాములయినచో వారు మిమ్ములను దక్షిణయడుగనేల? వారు నిష్కాములని యెట్లనిపించుకొందురు?’ అని నీవడుగవచ్చును. దానికి సమాధానము సూటిగా చెప్పగలను. వారు డబ్బును లక్ష్యపెట్టేవారు కారు. ధనముతో వారు చేయునదేమున్నది? వారు కోరిన రెండు కాసులలో ఒకటి నిష్ఠ, రెండవది సంతోషస్థైర్యములతో కూడిన ఓరిమి! నేనీ రెంటినీ వారికర్పించితిని. వారు ప్రసన్నులైరి.

... ‘శ్రీసాయి సచ్చరిత్ర’ నుండి

గురువుగారు: బాబా దక్షిణగా అడిగిన రెండు పైసలలో నిష్ఠ ఒకటి. మన మనస్సును లక్ష్యంపై నిలుపుకుని, మనకు ఏం కావాలి? మనం ఎక్కడికి వెళ్తున్నాం? మనం ఏం చేస్తున్నాం? అని మనల్ని మనం ప్రశ్నించుకుంటూ ఆ లక్ష్యం పట్ల శ్రద్ధను కలిగివుండటం అని దాని అర్థం. ఎటువంటి పరిస్థితులు ఎదురైనా సరే, అవి మనకు రుచించినా రుచించకపోయినా, సంతోషదాయకమైనా కాకపోయినా పట్టువదలకుండా స్థిరచిత్తంతో లక్ష్యాన్ని అంటిపెట్టుకోవడమే నిష్ఠ. ఏ యాచకునికైనా ఇది సహజం. వాస్తవానికి నిజమైన యాచకుడు పట్టువదలడు. ఎవరైనా ఇవ్వకపోయినా లేదా అతనిని తరిమివేసినా అతను వెళ్ళిపోడు. "అయ్యా, ఒక్క రూపాయి, ఒక్క రూపాయి" అని అడుగుతూనే వుంటాడు తప్ప అతను కదలడు. తన లక్ష్యాన్ని అంటిపెట్టుకునే వుంటాడు. దానిని పొందడం కోసం వెంటపడుతూనే వుంటాడు. అతని దగ్గర నిష్ఠను నేర్చుకోండి.

బాబా అడిగిన రెండవ పైసా సబూరి. సబూరి అంటే ఆనందంగా వేచి వుండటం. అంతేగాని "ఇది మరీ విపరీతం. ఇక నావల్ల కాదు" అని వగచడమో లేదా ఊరికే విసిగిపోయి నిస్పృహ చెందడమో లేక అసహనంతో మధ్యలో వదలివేయడమో కాదు. ఆనందంగా, ప్రేమతో సహనంతో వేచి వుండటం. అదీ సబూరి.

గురువుగారు: శ్రీసాయి సచ్చరిత్రలో సిద్ధిక్ ఫాల్కే కథ వస్తుంది. అతను హజ్ యాత్ర ముగించుకుని బాబా వద్దకు వస్తాడు అయితే బాబా అతనిని కనీసం ద్వారకామాయి లోనికి అడుగుపెట్టడానికి కూడా అనుమతించలేదు. తమను దూరం నుండి మాత్రమే దర్శించుకోవచ్చునని, అతను ద్వారకామాయి లోనికి మాత్రం అడుగుపెట్టనేకూడదని ఆదేశిస్తారు. దాంతో తొమ్మిదినెలల పాటు ఫాల్కే శిరిడీలోనే వేచి ఉంటాడు.

నిజానికి అది ఎంతటి అవమానకరమో కదా? ఒక హాజీ మసీదులోకి అడుగుపెట్టలేకపోవడం – దానిని అతను ఎలా భావించి ఉండాలి? అయినప్పటికీ హాజీ ఫాల్కే తొమ్మిది నెలలపాటు వేచి వున్నాడు. అతని ఓరిమి ఎంతటి ఉత్తమమైనదంటే అటు పిమ్మట అతను బాబాతో కలసి భోజనం చేసేవాడు. చాలా కొద్దిమందికి– కేవలం తొమ్మిది లేక పదిమందికి మాత్రమే ద్వారకామాయిలో కూర్చుని బాబాతో కలసి భోజనం చెయ్యడానికి అనుమతి వుండేది. అయినా వారిలో ఒకరిగా ఫాల్కే ఎన్నుకోబడ్డాడు. అంతకు ముందు ఎంతగానో అగౌరవపరచబడ్డ వ్యక్తి – అదే అందరూ అనుకునే అగౌరవం – తరువాత ఎంతగానో గౌరవించబడ్డాడు. దానికి కారణం ఏమిటి? అతనికి ఆ గౌరవాన్ని అందించింది ఏమిటి? అతని ఓరిమి, అతని సబూరి. అతని సబూరికి ఆధారభూతమైనది ఏమిటి? అతని ప్రేమ. "నేను కనీసం ద్వారకామాయిలోనికి అడుగు కూడా పెట్టడానికి లేదు, ఇక నేను శిరిడీలో ఉండవలసిన అవసరం ఏముంది! ..." ఇలా అతను ఎప్పుడూ ఆలోచించలేదు. బాబా అతనిని ఎందుకు వేచి వుండేటట్లు చేస్తున్నారో అతనికి తెలుసు. అతను ఎదురుచూస్తూ, ఎదురుచూస్తూ, ఎదురుచూస్తూ ఉన్నాడు. చివరికి అతను కోరుకున్న దానిని పొందాడు. అదీ సబూరి అంటే.

గురువుగారు: నిష్ఠకు అర్థం నమ్మకం అని కాదు. వాస్తవానికి నిష్ఠను 'అచంచలమైన పట్టుదల' అని అనువదించాలి. అచంచలం అని ఎందుకు? ఎందుకంటే నీ ఇష్టాయిష్టాలు నిన్ను చలింపజేస్తుంటాయి కాబట్టి అచంచలం యొక్క భావం న–ఇష్ట (వేరే ఇష్టాలు లేకపోవడం). ప్రతి ఒక్కరికి వారివారి ఇష్టాయిష్టాలు, వ్యామోహాలు, తమవైన ప్రాధామ్యాలు వుంటాయి. సంస్కృతంలో ఇష్ట అంటే నచ్చినది, ఎంచుకునేది. అందుకని న–ఇష్ట అంటే ఇష్టం కానిది – ఎంచుకునేది కాదు, నచ్చినది కాదు. అంటే నీకున్నటువంటి అన్ని ఇష్టాల్లో మొట్టమొదటగా ఒక ఇష్టమంటూ (మన ఆరాధ్యదైవం పట్ల వున్న ప్రేమ) ఉండాలి. ఉన్నటువంటి అన్ని ఇష్టాల్లో ఒకే దానిని అంటిపెట్టుకుని ఉండటం నిష్ఠ. ఇదే బాబా అడిగిన అచంచల భక్తి. మనకు ప్రీతికరమైన లక్ష్యం పట్ల మన ప్రేమ పెరిగే కొలది మిగతా ఆకర్షణలకన్నా ఆ (లక్ష్యం పట్ల మనకున్న)

ఆకర్షణ బలీయమై ప్రేమ అచంచలమవుతుంది. అప్పుడు ఈ ఆకర్షణ క్రమంగా మిగతా ఆకర్షణల నుండి నిన్ను దూరంగా లాగివేస్తుంది. అప్పుడు నీ ప్రేమ అచంచలమై సుస్థిరమవుతుంది. అదీ నిష్ఠ.

భక్తుడు: *నిష్ఠ, సబూరి ఉంటే దుఃఖం పట్ల మన భావన మారుతుందా? లేక అంతర్లీనమైన లక్ష్యం ఉండటం వలన మనకు ఆ బాధ నిజంగానే తక్కువగా వుంటుందా (అనిపిస్తుందా)?*

గురువుగారు: అసలు కష్టానికి, అలా కష్టపడటానికి గల కారణానికి మధ్య గల సంబంధాన్ని నువ్వెలా చూస్తున్నావు అనే దానిపై అది ఆధారపడి వుంటుంది. ఉదాహరణకు ఎయిర్‌పోర్టులో నీ యజమాని కోసం వేచి వుండటానికి, నీకు ప్రియమైన వ్యక్తి గురించి వేచి ఉండటానికి గల తేడాను గమనించు. మీ యజమాని వస్తున్నాడు, అతనిని తీసుకురావడానికి నిన్ను పంపించారనుకుందాం. నువ్వు గుర్తింపు కార్డు పట్టుకుని వచ్చి అక్కడ నిలుచుని వుంటావు. అంతలో అనౌన్సర్, 'సాంకేతిక కారణాల వలన విమానం రెండు గంటలు ఆలస్యమవుతుంది' అని చెప్తారు. ఆ రెండు గంటలు నువ్వు ఎంత బాధపడుతావో చూడు. వేచి వుండటం వలన నువ్వు విసుగు, చీకాకులకు గురవుతావు. ఆ రెండుగంటల సమయం ఎప్పుడెప్పుడు అయిపోతుందా అని అసహనంగా ఉంటావు. కానీ అదే నీకు ప్రియమైన వ్యక్తి వచ్చే విమానం రెండుగంటలు ఆలస్యమయిందనుకో, నీవు వేచి ఉండాల్సినప్పటికీ ఆ కష్టం వేరే రకమైనది. అది ఒకరకంగా నీకు సంతోషాన్నే కలిగిస్తుంది. నీ యజమాని విషయంలో, నువ్వు అక్కడ వేచి ఉండకపోతే నీ ఉద్యోగాన్ని పోగొట్టుకోవలసి వస్తుంది. నువ్వు అక్కడ ఉండకపోతే ముందు ముందు దాని పరిణామాలు చాలా ఉంటాయి. కానీ ఇక్కడ ఎటువంటి పరిణామాలు ఉండవు. నువ్వు కోల్పోయేదంటూ ఏమీ ఉండదు. విమానం నాలుగు గంటలు ఆలస్యమైనా సరే నువ్వు అక్కడే వుంటావు. ఎందుకని? ఎందుకంటే విమానం వచ్చిన తరువాత మన ప్రియమైన వ్యక్తిని మనం చూసినపుడు మనం ఎంతగా ఎదురుచూశామో అంతగా ఆనందిస్తాం. ఆ రెండుగంటల సమయం ఎదురుచూడటం సబబుగా అనిపిస్తుంది, ఇబ్బంది ఉండదు. అక్కడ నిలబడి ఉండటాన్ని నువ్వు ఆనందిస్తున్నావు కాబట్టి వేచి వుండటాన్ని కూడా నువ్వు ఆనందిస్తావు. 'నా ప్రియమైన వ్యక్తిని చూడబోతున్నాను' అన్న ఊహే నీకు ఆనందాన్నిస్తుంది. అలా ఎదురుచూడటం కూడా ఎంతో పరవశింపజేస్తుంది. మనం దానిని ఆస్వాదిస్తాం. నిజానికి ఇది వేచి ఉండటం యొక్క లక్షణాన్ని సంపూర్ణంగా మార్చివేస్తుంది. నిజానికి అది వేచి ఉండటంలాగా ఉండదు. అది ఎదురుతెన్నులు చూడటంలా వుంటుంది. మీకు ఈ రెండింటికీ తేడా తెలుసు కదా! మనకు ప్రియమైన వ్యక్తి కోసం ఎదురుతెన్నులు చూడటం. అదీ నిజమైన సబూరి.

గురువుగారు: న-ఇష్ట అంటే ఇష్టం లేకపోవడం, అక్కడ "నా ఇష్టం" అంటూ ఉండదు. నీ ఇష్టమంటూ, నీ ఎంపికంటూ ఉండదు. నువ్వు ఎందుకు వచ్చావు అన్న విషయాన్ని అన్ని వేళలా గుర్తుంచుకుని, నీ లక్ష్యాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఎల్లప్పుడూ మనస్సును దానిపై లగ్నం చేయడమే నిష్ఠ. సదా సర్వదా ఆ జాగరూకత, ఆ జాగ్రత్త, ఆ ఏకాగ్రత – అదీ నిష్ఠ.

గురువుగారు: మనకు ప్రియమైన వ్యక్తి రైలులో వస్తున్నారు. అతన్ని కలుసుకోవడానికి మనం రైల్వేస్టేషన్‌లో ఉండాలి అనుకున్నామనుకోండి. ఆలస్యం కాకుండా ఉండటానికని రైలు వచ్చే సమయానికన్నా గంట ముందే మనం స్టేషన్‌కు వచ్చేస్తాం. అతన్ని చూడాలని ఎంతగానో ఎదురుచూస్తూ మనం ఆనందంగా వేచి ఉంటాం – అదీ సబూరి. అలా వేచి వున్నప్పుడు, అతన్ని స్వాగతించే క్రమంలో కొన్ని పనులను చేయవలసి వుంటుంది. రైలు వచ్చే ప్లాట్‌ఫారమ్ గురించి వాకబు చేయాలి, రైలు వచ్చే సమయం ఏమిటో కనుక్కోవాలి, ఏ బోగీలో ఉన్నారో తెలుసుకుని సరైన ప్రదేశంలో నిలుచుని సావధానంగా ఉండాలి. మనం రైలు వచ్చే వైపుకు ఎంతో ఆతృతగా చూస్తూ వేచి ఉండటం రైలును తొందరగా వచ్చేట్లు

చెయ్యదు. కానీ రైలు వచ్చేటప్పటికి మనం తయారుగా ఉంటాం. రైలు వచ్చిన వెనువెంటనే మనకు ప్రియమైన వ్యక్తిని మనం చూడగలం. అతన్ని స్వాగతించడానికి సిద్ధంగా ఉంటాం. సాధన అంటే ఇటువంటి సన్నాహాలే– ఆనందంగా వేచి ఉండటం అనే కళ, సంసిద్ధత మరియు గ్రహణ శక్తి అనే కళ.

భక్తుడు: *శ్రీసాయి సచ్చరిత్రలో ముందుగా బాబా గురువు బాబా తలను క్షవరం చేయించి తరువాత రెండు పైసలు అడిగినట్లు వ్రాసి వుంది. అంటే బాబా ఆలోచనలన్నీ తొలగిపోయిన తరువాత మాత్రమే ఆయన బాబాను నిష్ఠ, సబూరిలు అడిగారా?*

గురువుగారు: తక్కినవన్నీ పోయిన తరువాత మిగిలేవే నిష్ఠ మరియు సబూరి. పరిపూర్ణమైన ప్రేమతో కూడిన శ్రద్ధతో గురువు వద్ద నిరీక్షించడం. అదీ నిష్ఠ మరియు సబూరి.

భక్తుడు: *మిగిలేవి అవేనా?*

గురువుగారు: అవును. మిగిలేవి అవే. వాస్తవంగా బాబా దగ్గర మిగిలిన రెండు పైసలు ఇవే – ఈ రెండూ కూడా దక్షిణగా సమర్పించవలసి వచ్చింది.

"శరచ్చంద్రికలు" గత సంచికల కొరకు *http://saipatham.saibaba.com*
శ్రీసాయిబాబా సచ్చరిత్ర, ప్రబోధాలను సమగ్రంగా దర్శించడానికి *www.saibaba.com* ను సందర్శించండి.